

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai

2017-12- Nr.

Į 2017-11-02 Nr. 1D-5752

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS GINKLŲ IR ŠAUDMENŲ KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. IX-705 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjo [Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 pakeitimo įstatymo projektą](#) (toliau – įstatymo projektas).

Įvertinusi įstatymo projekto *teisinį pagrindą, tikslą ir galimas pasekmes*, Teisingumo ministerija pastabų neturi.

Įvertinusi įstatymo projekto *siūlomas teisinio reguliavimo priemones ir teisės techniką*, Teisingumo ministerija teikia šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Įstatymo projekto 1 straipsnyje nauja redakcija dėstomo Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo (toliau – įstatymas) 2 straipsnio 7 ir 8 dalyse, atsižvelgus į tai, kad Lietuvos Respublika yra Europos Sąjungos valstybė narė, prieš žodžius „valstybės narės“ ir „valstybėje narėje“ siūlytina atitinkamai įrašyti žodžius „kitos“ ir „kitoje“.

2. Siūlytina suvienodinti vartojamas sąvokas, t. y. visame įstatymo tekste vartoti žodžių junginį „Europos Sąjungos valstybė narė“ arba „valstybė narė“, arba pirmą kartą parašius „Europos Sąjungos valstybė narė“ skliaustuose nurodyti, kaip šis žodžių junginys toliau tekste trumpinamas.

3. Įstatymo 2 straipsnio 12 dalyje siūlytina arba praplėsti galimą transportavimo būdų sąrašą, arba skliaustuose nurodyti, kad jis nėra baigtinis, nes, manytina, galimi ir kitokie transportavimo būdai, pavyzdžiui, plukdymas, o ne tik pervežimas ar pernešimas.

4. Pastebėtina, kad įstatymo 2 straipsnio 28 dalyje pateikiama termino *ginklų tranzitas* apibrėžtis, tačiau įstatyme tokia sąvoka nėra vartojama. Toliau tekste vartojamos „gabenimo tranzitu“ arba „vežimo tranzitu“ sąvokos. Siūlytina tikslinti įstatymą šiuo aspektu.

5. Įstatymo 2 straipsnio 28 dalyje pateikiama termino *ginklų vežimas* apibrėžtis (ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių **išvežimas** iš Lietuvos Respublikos į kitą Europos Sąjungos valstybę narę arba **įvežimas** iš kitos Europos Sąjungos valstybės narės į Lietuvos Respubliką), neapibrėžiant atskirai sąvokų „ginklų įvežimas“ ir „ginklų išvežimas“. Įstatymo 2 straipsnio 40 dalyje

Atkurtai
Lietuvai

leidimo įvežti (išvežti) pavienius ginklus sąvoką (dokumentas, kuriuo suteikiama teisė **įvežti** ginklus, ginklų priedėlius, šaudmenis, jų dalis į Lietuvos Respublikos muitų teritoriją iš Europos Sąjungos muitų teritorijai nepriskirtų šalių ir teritorijų arba **išvežti** iš Lietuvos Respublikos muitų teritorijos į Europos Sąjungos muitų teritorijai nepriskirtas šalis ir teritorijas, vežti per Lietuvos Respublikos muitų teritoriją tranzitu Europos Sąjungos prekių muitinio statuso neturinčius leidime nurodytus ginklus, ginklų priedėlius, šaudmenis, jų dalis, neturint tikslo jų realizuoti ar kitaip perduoti). Pastebėtina, kad, apibrėžiant nurodytas sąvokas, taip pat toliau įstatymo tekste tie patys žodžiai „įvežimas“ ir „išvežimas“ vartojami tiek reguliuojant ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių vežimą iš Lietuvos Respublikos į Europos Sąjungos valstybę narę ir atvirksčiai, tiek siekiant įtvirtinti teisinį reguliavimą, kai ginklai, ginklų priedėliai, šaudmenys, jų dalys vežami iš Lietuvos Respublikos muitų teritorijos į Europos Sąjungos muitų teritorijai nepriskirtas šalis ar teritorijas ir atvirksčiai. Toliau tekste žodžiai „įvežimas“ ir „išvežimas“ taip pat rašomi ir skliaustuose atitinkamai greta žodžių „importas“ ir „eksportas“, kas leidžia manyti, kad turimi omenyje visi veiksmai, tiek susiję su ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių vežimu į/iš Europos sąjungos valstybes nares, tiek į/iš Europos Sąjungos muitų teritorijai nepriskirtas šalis ar teritorijas, noras, kaip buvo minėta, „ginklų įvežimo“ ir „ginklų išvežimo“ sąvokos įstatyme nėra apibrėžtos. Todėl, siekiant teisinio aiškumo, siūlytina įstatyme aiškiai atriboti *įvežimo, išvežimo ir vežimo* sąvokas.

Be to, manytina, kad „įvežimo“ ir „išvežimo“ sąvokos yra lygiavertės ir ne alternatyvios atitinkamai „importo“ ir „eksporto“ sąvokoms, todėl siūlytina šiuos žodžius atskirti kableliais, o ne rašyti skliaustuose.

6. Atsižvelgiant į tai, kad šaudykla gali būti įrengta ir patalpoje, siūlytina tikslinti įstatymo 2 straipsnio 61 dalį, kurioje siekiama apibrėžti *šaudyklos* terminą.

7. Pastebėtina, kad įstatymo 2 straipsnio 25 dalyje pateikta termino *ginklų partija* apibrėžtis, tačiau įstatyme taip pat vartojama ir *šaudmenų partijos* (įstatymo 21 straipsnio 2 dalies 11 punktą ir 22 straipsnio 4 dalies 2 punktą) sąvoka, kuri nėra apibrėžta įstatymo 2 straipsnyje. Siūlytina tikslinti įstatymą šiuo aspektu.

8. Įstatymo 2 straipsnio 57 dalyje siūloma apibrėžti *signalinio (dujinio) ginklo* sąvoką. Iš šio termino apibrėžties galima daryti išvadą, kad tai du skirtingi ginklai – signalinis ginklas ir dujinis ginklas. Jei tai du skirtingi ginklai, siekiant teisinio aiškumo, jų apibrėžtis siūlytina dėstyti atskirose šio straipsnio dalyse.

9. Įstatymo 13 straipsnio 3 dalyje siekiama nustatyti, kad sportui B ir C kategorijų ginklus, jų šaudmenis, gavę leidimą, gali *įgyti (bet ne pirkti)* ir laikyti ir jaunesni kaip 18 metų, bet ne jaunesni kaip 16 metų asmenys. Svarstyтина, ar šiame kontekste svarbiausias aspektas yra ginklo, jo šaudmenų įgijimo būdas – pirkimas (neturėjimas teisės pirkti). Kuo šio teisinio reguliavimo kontekste „geresnis“ įgijimo būdas būtų, pavyzdžiui, paveldėjimas ar dovanos gavimas? Svarstyтина, ar jaunesnio kaip 18 metų, bet ne jaunesnio kaip 16 metų asmens teisė laikyti B ir C kategorijų ginklus, jų šaudmenis sportui neturėtų būti siejama su nuosavybės teisės į ginklą, jo šaudmenis įgijimu ar neturėjimu teisės įgyti nuosavybės teisės į ginklą, jo šaudmenis.

10. Įstatymo 13 straipsnyje siekiama nustatyti tam tikrų kategorijų ar rūšių ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų ir jų dalių įsigijimo ir turėjimo reikalavimus. Vienas iš tokių reikalavimų – egzamino išlaikymas. Įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 7 punkte siūloma nustatyti, kad tam tikrų kategorijų ginklų, jų šaudmenų negali įsigyti ir turėti fizinis asmuo, neišlaikęs *atitinkamo egzamino*. Pastebėtina, kad įstatyme nesiūloma įtvirtinti, kas organizuoja tokį egzaminą, kas patvirtina egzamino rengimo reikalavimus ir kitus aspektus. Siūlytina įvertinti šį aspektą ir

papildyti įstatymą trūkstamomis nuostatomis.

11. Įstatymo 18 straipsnio 2 dalies 8 punkte siūlytina išbraukti žodžius „Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso nustatyta tvarka“ kaip perteklinius ir nesukuriančius pridėtinės teisinės vertės.

12. Siūlytina suvienodinti terminų, išreikštų metais, rašymo būdą, t. y. įstatymo 19 straipsnio 16 dalies 3 punkte ir 36 straipsnio 1 dalyje nurodyti terminai rašytini skaitmenimis, kaip ir visame įstatymo tekste, o ne žodžiais.

13. Siūlytina įstatyme aiškiai nurodyti, kas laikytina *užsienio valstybe*. Pavyzdžiui, įstatymo 12 straipsnio 8 dalyje yra aiškiai išskiriamos *Europos Sąjungos valstybės narės* ir *kitos užsienio valstybės* sąvokos, taip pat šioje straipsnio dalyje yra vartojama ir *užsienio valstybės* sąvoka, kuri, įvertinus kontekstą, tikėtina, apima visas užsienio valstybes, tiek Europos Sąjungos valstybes nares, tiek kitas užsienio valstybes. Tačiau ne visur įstatymo tekste, įvertinus siūlomų nuostatų turinį, galima daryti išvadą, kad kalbama apie visas užsienio valstybes, kai vartojama „užsienio valstybės“ sąvoka. Tačiau įvertinus, pavyzdžiui, įstatymo 23 straipsnio 3 dalies turinį, kyla abejonių, ar turimos omenyje visos užsienio valstybės, ar tik tos, kurios nėra Europos Sąjungos valstybės narės, nes šioje straipsnio dalyje norima įtvirtinti nuostatas, susijusias su ginklų, ginklų priedėlių, jų šaudmenų ir jų dalių importu, eksportu ir gabenimu tranzitu (įvertinus įstatymo 2 straipsnyje apibrėžtas ginklų eksporto, ginklų importo ir ginklų tranzito sąvokas, darytina išvada, kad straipsnio dalies nuostatos turėtų būti susijusios su kitos užsienio valstybės (ne Europos Sąjungos valstybės narės) ūkio subjektais).

14. Manytina, kad įstatymo 32 straipsnio 5–7 dalių turinys yra ne šio straipsnio teisinio reguliavimo dalykas.

15. Reguluojant ginklų ir šaudmenų naudojimo aspektus, siūlytina vengti vertinamojo pobūdžio ar aiškiai neapibrėžtų nuostatų, tokių kaip „tokio jėgos panaudojimo“, „kitas teises“ (įstatymo 34 straipsnio 2 dalis). Taip pat siūlytina įstatymo 34 straipsnio 2 dalies pirmą sakinį taisyti stiliumi požiūriu.

16. Siūlytina įvertinti, ar nereikėtų įstatymo 34 straipsnio 2 dalyje suteikiant teisę asmeniui panaudoti ginklą, gynimąsi ar kito asmens gynimą sieti su gresiančiu pavojumi gyvybei ar sveikatai.

17. Abejotina, ar įstatymo 34 straipsnio 5 dalyje užtenka daryti išimtį tik tais atvejais, kai asmenys, prieš kuriuos draudžiama naudoti ginklą, *priešinasi* pavojingu gyvybei būdu arba kai užpuola tokių *asmenu grupę* ir šis užpuolimas kelia grėsmę gyvybei. Siūlytina įvertinti, ar negali būti laikytinas pavojingu gyvybei/kelti grėsmę gyvybei ne tik priešinimasis, bet ir (už)puolimas, kai (už)puola vienas šioje straipsnio dalyje nurodytos kategorijos asmuo. Taip pat pastebėtina, kad nėra aišku, kas laikytina grupe asmenų.

18. Pažymėtina, kad įstatymo 37 straipsnyje siūloma reguliuoti pavienių ginklų įvežimą į Lietuvos Respubliką, išvežimą iš jos, vežimą tranzitu per Lietuvos Respubliką (remiantis terminų apibrėžtimis – tai ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių vežimas į/iš Europos Sąjungos muitų teritorijai nepriskirtas šalis ar teritorijas), tačiau, pavyzdžiui, šio straipsnio 10 dalyje reguliuojamas pavienių ginklų Lietuvos Respublikoje iš vienos vietos į kitą vežimo klausimas, 12 dalyje siekiama įtvirtinti aplinkybes, kurioms esant, be kita ko, neišduodamas leidimas vežti ginklus ir Europos šaunamojo ginklo leidimas (remiantis terminų apibrėžtimis ir įstatymo 36 straipsniu – tai ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių vežimas į/iš Europos sąjungos valstybės nares), 13 dalyje siekiama įtvirtinti Europos šaunamojo ginklo leidimo galiojimo panaikinimo atvejį ir t. t. Siūlytina arba tikslinti šio straipsnio pavadinimą arba šiame straipsnyje

dėstomas nuostatas dėstyti atskiruose straipsniuose.

Ta pati pastaba taikytina ir įstatymo IX skyriaus pavadinimo ir turinio atžvilgiu.

19. Įstatymo 37 straipsnio 12 dalies 2 punkte siūlytina aiškiai nurodyti, ką reiškia skliaustuose išdėstyta nuostata „tik leidimas vežti ginklus“, t. y. ar šiuo atveju tik toks leidimas išduodamas ar tik toks neišduodamas.

Teisingumo viceministras

Raimondas Bakšys